

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er identisk med det udkast til forslag om lov om arbejdsskadesikring, som Socialministeriet den 30. oktober 2001 sendte i høring.

Lov nr. 390 af 20. maj 1992 om sikring mod følger af arbejdsskade, jf. forarbejderne hertil (lovforslag nr. L 168 fra folketingsåret 1991-92, se Folketingstidende 1991-92, forhandlingerne side 5057, side 10412, side 10422, tillæg A side 3723, tillæg B side 2177 og tillæg C side 1297).

Lov om forsikring mod følger af arbejdsskade, der trådte i kraft den 1. januar 1993, byggede i det væsentligste på de principper, der var indført med arbejdsskadeforsikringsloven i 1978, med de justeringer, der blev fundet grundlag for på baggrund af erfaringerne ved administrationen af loven siden 1978. Loven er siden 1993 blevet ændret enkelte gange, blandt andet bør nævnes, at de pludselige løfteskader blev indført med lov nr. 343 af 6. maj 1996, og at der ved lov nr. 278 af 13. maj 1998 blev indført en ny finansiering af udgifterne ved erhvervs sygdomme med virkning fra 1. januar 1999. Loven har imidlertid ikke siden 1993 været genstand for en samlet justering og modernisering.

Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre har fundet det nødvendigt at fremsætte forslag til en reform af arbejdsskadesikringen.

Dette er begrundet i, at skadebegreberne i arbejdsskadesikringsloven ikke har været justeret siden 1970'erne, bortset fra indførelse af pludselige løfteskader i 1996. Samfundsudviklingen har ført til, at begreberne har fjernet sig fra befolkningens opfattelse af arbejdsskader. Det er således oplevet som urimeligt, at skader ikke er arbejdsskader, hvis påvirkningen, der førte til skaden, var forventelig. Ligeledes er det oplevet som urimeligt, at sygdomme kun kan anerkendes ved meget omfattende belastninger, der stort set ikke længere findes på arbejdsmarkedet. Arbejdsskadesikringsloven har således ikke været undergivet den samme udvikling som det øvrige sociale område.

Lovforslaget medfører – ud over nye skadebegreber – at den sikrede personkreds udvides med selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende ægtefæller og ændring af lovens sagsbehandlingsregler for at nedsætte sagsbehandlingstiden. Endvidere indeholder lovforslaget ændringer på områder, hvor erfaringerne med administrationen af arbejdsskadesikringsloven har vist, at der er behov for justeringer.

Behovet for en reform blev aktualiseret, da Arbejdsskadeudvalget afgav betænkning nr. 1402 om arbejdsskadesikring i april 2001. Det fremgår af betænkningen, at der i udvalget ikke kunne opnås enighed om væsentlige ændringer af loven.

Arbejdsskadeudvalget var sammensat af repræsentanter fra arbejdsmarkedets parter og en række ministerier. Udvalget skulle efter sit kommissorium overveje administrationen af arbejdsskadeområdet m.v. med det formål at gøre den løbende udvikling af området mere smidig. Udvalget skulle herunder især overveje ulykkesbegrebets afgrænsning og dets betydning for, at skader anerkendes. I tilknytning hertil skulle udvalget overveje konsekvenserne for de øvrige skadebegreber.

Derudover skulle udvalget overveje administrationen og styringen af arbejdsskadeområdet, herunder især om den fremtidige udvikling på arbejdsskadeområdet kunne ske i større samspil med interessenterne.

Udvalget beskrev på baggrund af overvejelserne om ulykker og pludselige løfteskader et nyt skadebegreb: »håndteringskader«, der kunne erstatte det nuværende skadebegreb: »pludselige løfteskader«. Udvalget kunne derimod ikke blive enige om at stille forslag til ændring af ulykkesbegrebet, ligesom udvalget ikke gik nærmere ind i overvejelser om ændring af erhvervs sygdomsbegrebet.

For så vidt angår kortvarige skadelige påvirkninger af højst 5 dages varighed var udvalget enig om, at den tidsmæssigt nedre grænse for disse skader på ca. 3 til 4 timer skulle ophæves, således at der ikke var et tidsmæssigt »hul« mellem disse skader og ulykker, der sker pludseligt.